

Preek over Johannes 13,15: Jezus – meer dan een voorbeeld! (Themadienst Kerk&School)

Welkom en mededelingen

Zingen: Psalm 25, 2 en 4

Votum en groet

Zingen: Uw woord is een lamp voor mijn voet (canon)

Gebed

1^e Schriftlezing: Johannes 13,1-11 door Sefanja Brink.

2^e Schriftlezing: Johannes 13,12-18 door Linda Dollekamp.

Zingen: Opwekking 430 (Heer, ik prijs Uw grote naam...)

Preek over Johannes 13,15

Zingen: Opwekking 268 (Hij kwam bij ons heel gewoon...)

Gebed door Jolien Rietkerk, Daniël Vosselman en ds. Schaeffer, afgesloten met het gezongen Onze Vader

Lezen van de leefregels

Zingen: 'k Heb Jezus nodig heel mijn leven.

Collecte

Slotlied: Gezang 456, 1 en 2

Zegen

Zingen: Gezang 456, 3

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Zeg, jongens en meisjes, hebben jullie wel eens een model gebouwd?

Een boot bijvoorbeeld.

1

Dat is niet zo gemakkelijk, vind je wel?

Dan heb je zo'n doos met allemaal dingetjes en frutseltjes.

En die moet je dan heel precies aan elkaar lijmen.

Dat is voor grote mensen soms nog heel erg moeilijk.

Wat vind je hier van?

2

Een Legokasteel!

Dat is ook heel wat werk, hè?

Als je zo'n kasteel bouwt dan zijn een paar dingen heel belangrijk.

Je moet allereerst heel goed kijken naar het plaatje op de doos.

Want als je na een tijdje klaar bent en het lijkt er van geen kant op, dan weet je zeker dat je iets verkeerd hebt gedaan.

Wat je van al die legostenen en andere onderdelen bouwt, moet lijken op het plaatje.

Het is heel moeilijk een model te bouwen als je geen voorbeeld hebt.

Maar ook als je weet wat het worden moet, dan ben je nog niet klaar.

In zo'n legodoos zit ook altijd een gebruiksaanwijzing.

Vaak is dat zo'n lange strook papier met allemaal verschillende plaatjes.

En dan kun je stap voor stap het kasteel in elkaar zetten.

En ondertussen kijk je telkens naar het plaatje op de doos.

En als het goed is gaat het er steeds meer op lijken.

Het kasteel wordt steeds meer een kasteel, met alles erop en eraan.

Leuk om te doen, vind je niet?

En ja, als het toch wel heel erg moeilijk is, dan kun je altijd nog je vader of je moeder erbij roepen.

En samen met je vader of je moeder kom je er vast wel uit.

Dus – kijk goed naar het plaatje hoe het worden moet.

Lees goed de gebruiksaanwijzing om te weten hoe je bouwen moet.

En vraag je vader of je moeder of ze je misschien willen helpen.

En dan krijg je een mooi kasteel – of zo'n mooie boot.

3

Weet je, dat je ook bouwen kunt aan je zelf?

Dat lijkt misschien een beetje raar, als ik dat zeg.

Maar ieder mens kan ook bouwen aan zichzelf.

4

Stel je voor dat je vriendje de kamer binnenkomt terwijl jij nog moet beginnen met je Legokasteel.
De tafel ligt vol met losse Lego-onderdelen.
Je vriendje ziet dat allemaal liggen en hij vraagt: *Zeg, wat ga je daar nou van maken?*
Dan pak je de doos met het plaatje en je zegt: *Zo moet het worden!*
Zoals dit plaatje op de doos.

Maar als iemand jou ziet, dan kan hij ook vragen: *Wat voor mens zou Linda later worden?*
Of: *Hoe zal Jelle later wezen als hij groot is?*

Misschien wordt dat ook wel eens aan jou gevraagd: *Wat wil jij later worden?*

En dan zeg je de één misschien: **5**

Piloot

Of: **6**

Dokter.

Of: **7**

Minister-president.

En een ander zegt: **8**

Ik wil kraamverpleegster worden.

Of: **9**

Zangeres

Of: **10**

misschien wel prinses.

Nou ja, het zijn zomaar wat mogelijkheden. **11**

En als iemand je vraagt: *Waarom wil je piloot worden?* – dan zeg je misschien: *Ik heb een heel leuke oom, die piloot is.*

En ik mocht een keer mee in de cockpit toen we eens met het vliegtuig gingen.

En nou wil ik ook piloot worden.

Kijk, dan is zo'n oom, die piloot is, jouw voorbeeld.

Jij wil hetzelfde worden als hij en jij wil net zo worden als je oom.

En een meisje dat zangeres wil worden, zegt: *Ik vind K-drie zo'n leuke groep.*

Ik heb al hun cd's en dvd's.

Het lijkt me geweldig later ook zo mooi te kunnen zingen en zo beroemd te zijn.

Dan is die meidengroep K-drie een voorbeeld.

Zeg maar, net als dat plaatje van het kasteel op de lego-doos.

Je kijkt naar je oom, die piloot is, of naar K-drie en je zegt: *Dat wil ik ook worden.*

En misschien word je het ook wel.

Maar misschien ook niet.

Misschien ga je er later wel heel anders over denken.

Maar weet je, eigenlijk is het niet zo belangrijk of je piloot wordt of kraamverpleegster of nog iets anders.

Natuurlijk, het is heel fijn als je later werk kunt doen waar je veel plezier in hebt.

En waar je ook echt goed in bent.

Maar nog belangrijker is of je later ook een goed mens wordt.

Wat je ook voor werk doet, het belangrijkste is dat je een goed mens bent. **12**

Maar ja, wat is nou een goed mens?

Wanneer ben je nou een goed mens?

Wie kan me dat vertellen?

Goed, nou had ik het net over het bouwen van een Legokasteel of van zo'n boot.

En wat zei ik toen ook nog maar weer?

Als je zo'n kasteel of zo'n boot goed wil bouwen, waar moest je dan op letten?

Dan moest je allereerst goed letten op het plaatje!

Maar als je nou goed wil bouwen aan je zelf?

Als jij later een goed mens wil worden?
Of nog beter: als jij vandaag een goede jongen of een goed meisje wil zijn?
Is er dan ook een plaatje waar jij naar kunt kijken?
Waar zou je het van af moeten kijken om een goed mens te zijn? **14**

Ja, dat plaatje is de beste mens die ooit geleefd heeft.
Dat is Jezus Christus.
We moeten naar Hem kijken om te weten hoe God een goed mens bedoelt.
Hij is ons voorbeeld.
Van Hem kunnen wij afkijken hoe wij moeten worden.
En Hij heeft in zijn leven veel dingen gedaan, die wij net zo kunnen doen.
Daar staan in de Bijbel veel verhalen van.
Eén van die verhalen is vanmorgen gelezen door Sefanja en Linda.
Het verhaal van Jezus die de voeten wast van zijn leerlingen. **15**

Ja, dat was me wat!
Jezus is met zijn leerlingen naar Jeruzalem gekomen.
Daar is Hij met veel gejuich binnen gehaald. **16**
De mensen denken dat Jezus koning ging worden.
En dat Hij de Romeinen gaat weggagen, die de baas zijn in het land.
Daarom zijn heel veel mensen geweldig blij dat Jezus naar Jeruzalem komt.

En de leerlingen van Jezus denken dat ook.
Jezus zal vast en zeker koning worden.
De sterke koning van het Rijk van God.
En ze zeggen tegen elkaar: *Als Jezus koning is, zijn wij zijn ministers.*
Reken maar dat Jezus ons goed gebruiken kan in zijn nieuwe koninkrijk.

Ja, en hoe dichterbij het komt dat Jezus koning zal worden, hoe meer de leerlingen met elkaar gaan ruzie maken wie dan de belangrijkste minister zal worden.
Wie zal de minister-president zijn?
En wie de minister van binnenlandse zaken?
Of de minister van financiën, die voor het geld moet zorgen?

Ja, jongens en meisjes, ze hebben er soms zelfs ruzie over.
Want iedereen wil wel een belangrijke minister zijn.
En de één vind zich zelf nog beter dan de ander. **17**

Een paar dagen nadat Jezus op een ezel Jeruzalem is binnen gereden, zegt Hij tegen een paar van zijn leerlingen: *Ga vanavond naar de stad.*
En maak daar in de zaal van één de huizen een maaltijd klaar.
We gaan daar met elkaar het Pascha vieren.
Zorg dat alles goed in orde is.

De leerlingen tegen wie Hij dat zei knikken bereidwillig.
Ze gaan snel naar de stad en maken alles pico bello in orde.
De tafel wordt gedekt en al het eten en drinken wordt klaar gemaakt.
En bij de deur van de zaal zetten ze een bak met water neer met een handdoek erbij. **18**

Ja, dat hoorde zo.
Als mensen met elkaar een feestmaal hielden, moesten eerst de voeten gewassen worden voor ze aan tafel gingen.
Want weet je, in het land van de Joden, het land van de Bijbel, is het vaak heel warm.
En de wegen waren toen erg stoffig en vies, zanderig en modderig.
En de mensen liepen met hun blote voeten in open sandalen.
Dus je begrijpt dat die voeten heel vies konden worden.

En dan moet je ook nog weten dat ze vroeger in Palestina niet aan tafels zátén.

Op stoelen.

Nee, ze lagen daar aan tafel – op lange banken.

Zo een beetje op je elleboog.

En ja, als er dan iemand naast je lag met zijn voeten zo'n beetje onder jouw neus – nee, dat kon natuurlijk niet. Dat begrijp je wel.

Dus moest iedereen eerst schone voeten hebben voor ze gingen eten.

Maar dat wassen van de voeten, dat deed je niet zelf.

Nee, dat werd altijd gedaan door een knecht.

En als een gastheer meerdere knechten had, dan werd dat werkje gedaan door de minst belangrijke knecht.

Het was eigenlijk een heel vernederend werk: het wassen van de vuile voeten van een ander.

Als je dat moest doen, dan was je écht onbelangrijk.

Wie gaat dat straks doen?

In de avondschemering loopt Jezus met zijn leerlingen door de straten van de stad.

Ze komen bij het huis waar ze het Pascha zullen gaan vieren.

Ze lopen de trap op naar de zaal waar de tafel is klaar gemaakt.

Ze gaan de deur van de zaal binnen.

En daar staat de waskom met de handdoek.

De leerlingen kijken ernaar.

En ze kijken naar elkaar.

Wie van hen moet nu de vuile voeten van de anderen wassen?

En ze denken: *Ja, jullie denken toch zeker niet dat ik zo gek ben om het te doen, hè?*

Jullie denken toch niet dat ik het vuile werkje van de onbelangrijkste knecht ga doen!

Ik kijk wel uit!

En dus doet niemand het.

Op den duur lopen ze allemaal naar de tafel en gaan op de banken liggen.

Allemaal met ongewassen voeten.

Ook Jezus.

Ook zijn voeten worden door niemand van zijn vrienden gewassen.

En terwijl ze aan tafel liggen fluisteren ze nog druk met elkaar.

Waarom heb jij dat werkje niet gedaan?

Ben je gek!

Dat had jij toch net zo goed kunnen doen of één van de anderen.

Aan het hoofd van de tafel zit Jezus.

De leerlingen die de tafel hebben klaar gemaakt hebben voor Hem het beste plekje uitgezocht.

Natuurlijk, daar is ieder het over eens.

Jezus is de belangrijkste van hen allemaal!

Dat staat als een paal boven water.

Jezus kijkt de kring van zijn vrienden rond.

En Hij denkt eraan dat dit het laatste Pascha is dat Hij met hen vieren zal.

Nog één keer zal Hij met hen het feest vieren van de bevrijding van Israël uit Egypte.

Morgen zullen er met Hem vreselijke dingen gebeuren.

Ja, die nacht nog zal Hij gevangen worden genomen.

En dan zullen ze Hem voor de Romeinse stadhouder sleuren.

En Hij zal ter dood veroordeeld worden.

Hij zal moeten sterven aan het kruis.

Dat zal allemaal met Jezus moeten gebeuren.

Want anders kan het niet goed komen tussen God en de mensen.

Jezus heeft zijn leven over voor al zijn vrienden en voor alle mensen.

En bij Hem aan tafel zitten die vrienden te kissebissen met elkaar.

Ze hebben nog niet eens voor elkaar over om dat rotwerkje van het wassen van de voeten te doen.

Ze maken er alweer ruzie over wie van hen de belangrijkste, de voornaamste is.

En dan – dan staat Jezus op.
 Hij loopt naar de deur.
 Hij pakt de waskom en de handdoek.
 Hij trekt zijn bovenkleed uit.
 Hij loopt op één van de vrienden af.
 Hij gaat op zijn knieën voor hem liggen.
 Hij trekt de sandalen van zijn leerling uit.
 En Hij begint zijn vuile, stoffige voeten te wassen.
 Hij – de belangrijkste van allemaal!
 Hij doet voor hen allemaal het werk van de alleronbelangrijkste knecht!

Het is doodstil geworden in de zaal.
 Iedereen kijkt stomverbaasd naar wat Jezus doet.
 En ze schamen zich – allemaal!
 Ze schamen zich diep.
 Eén van hen – Petrus – wil eerst helemaal niet dat Jezus zijn voeten wast.
 Hij vindt dat dat niet hoort!
 En dan zegt Jezus: *Petrus, je snapt het niet wat Ik doe.*

Nee, Petrus snapt het niet.
 Zoals hij er ook niets van snapt, dat Jezus straks zal sterven aan het kruis.
 Als een schurk, een grote boef.
 Petrus en de anderen snappen er niets van.
 Dan zullen ze ook vinden, dat dat niet hoort.
 De Koning van het Rijk van God hoort niet te sterven als een boef!

*Maar, zegt Jezus, laat Mij nu mijn gang maar gaan.
 Er komt een tijd dat je het begrijpen zult.
 Dan zul je begrijpen dat het alleen goed komt tussen jullie en God en tussen jullie met elkaar als Ik doe wat ik nu moet doen.
 Dus laat Mij nu maar begaan.
 En dan laat ook Petrus zich de voeten wassen.*

Als Jezus alle leerlingen gehad heeft, gaat Hij ook weer aan tafel liggen.
 En Hij kijkt hen allen aan.
*Hebben jullie wel door wat Ik heb gedaan?
 Jullie vinden Mij de belangrijkste van jullie allemaal.
 En dat ben Ik ook.
 Toch heb Ik jullie de voeten gewassen.
 Maar dan horen jullie het ook elkaar te doen.
 Laat niemand zich zo belangrijk vinden, dat hij niet het vuile werk voor anderen wil doen.*

Nou, dat zijn de leerlingen nooit meer vergeten.
 Jezus is ons voorbeeld.
 Als wij mensen willen zijn, zoals God het graag wil, dan moeten we naar Jezus kijken.

Maar dat is wel moeilijk, vinden jullie niet? 20
 Als de meester of juf op school aan jullie vraagt iets leuks te doen, dan willen jullie dat allemaal wel.
 Of niet soms?
 Noem eens wat!
 Maar als de meester of de juf je iets vraagt wat niet zo leuk is?
*Er is naast de wc geplast!
 Wie van jullie wil dat even schoon maken?
 Wie van jullie steekt dan het eerst je vinger op?
 Dat doe je niet zo gauw!
 Dat is zo'n smerig werkje.
 Laten dat anderen maar doen.
 Daar voel je je misschien wel te goed voor!*

Maar Jezus zegt: *Kijk naar Mij!*
Volg mijn voorbeeld!
Dat wil God, de Vader, graag.

Moeilijk, hè?
Ja, dat vind ik zelf ook moeilijk, hoor!

Maar weet je nog van dat Legokasteel?
Ik zei toen dat je goed naar het plaatje moest kijken om te weten hoe het worden moet.
En dat je goed de gebruiksaanwijzing moet lezen.
En als het dan nog niet lukte, wat kon je dan doen?
Iemand vragen om je te helpen: je vader of je moeder of je grote broer.

Nou, dat is hier ook zo.
Om iemand te zijn waar God tevreden mee is, moeten we goed naar het plaatje kijken.
Naar Jezus dus.
En we moeten goed de gebruiksaanwijzing lezen.
Wat is dat, denk je?
De Bijbel.
En je moet hulp vragen.
Van wie?
Van Jezus zelf.
Hij wil je helpen om te doen zoals Hij.
Want Hij is meer dan een voorbeeld.

AMEN.

06-03-2005